

LEDARSKAP

av de 1,7 miljoner jobb som tillsattes förra året i Sverige annonserades aldrig ut.

KÄLLA: SCB, FÖRETAGARNA

va.se/ledarskap

Attrahera,
utveckla
och behåll
medarbetare

SLUTA LÅTA FÅFÄNGAN STYRA

Vi framställer gärna vår tillvaro i en förskönad form. Mats Alvesson, professor i företagsekonomi och doktor i psykologi, kallar det grandiositet. Det dövar för stunden, men bidrar till att många chefer mår dåligt.

av YLVA BJELLE

Varning för titelinflation ...

"Alla ska blåsa upp sig själva. Vi lever i en tid av titelinflation, betygsinflation, högskolor blir universitet, allt ska göras till strategiska frågor, men det vardagliga vill man skärma sig ifrån och leva uppe i det blå. Denna grandiositet är inte så aktuell för en brevbärare eller bonde, men de som arbetar med mer diffusa saker, som exempelvis konsulter, coacher och verksamhetsutvecklare med flera lever farligt. Kanske kommer de anställda att genomskåda er ..."

... strategier ...

"Image är i fokus. Vi döper om fenomen så att det låter mer tjugigt och elegant, yrken kan få en auktorisation, loggor kan göras om, men det handlar i hög grad om yta och skapar ett ballongsamhälle. Det finns en uppsjö av fina ord, som alla är exempel

på grandiositet. Ställ in en varningsklocka för dessa ord: kvalitet, excellens, hållbar, utmaning, vision, värdegrund ... I stället för att visionera och proklamera "om fem år ska vi vara landets mest attraktiva arbetsplats" så kom ner på jorden. Ett konkret ledarskap är verksamhetsfokuserat. Väldigt lite av ledarskap i företag är strategiskt. Det mesta är operativt, administrativt och handlar om att få saker att fungera."

... mässande ...

"Risken finns att de som gått otaliga kurser för att bli en coachande, visionär ledare blåser upp sig så pass att jordförbindelsen blir för svag. Folk är inte så intresserade av ditt mässande. Det kan bli lite löjligt ibland, som för George. Han är chef för ett antal ingenjörer och vill utveckla värderingar, skapa team och vara en rollmodell. Men ingenjörerna skiter väl i det. De vill sköta sina jobb och inte lyssna för länge på chefen. Enligt dem ska en bra chef skydda dem från en massa onödigheter och ordna lite julfester och så. Det gör att George mår dåligt. Den operfakta verkligheten krockar förr eller senare med ledarens syn på sig själv. Somliga ledare proklamerar gärna att de har en positiv människosyn, men tycker det är jobbigt om personalen sjukskri-

ver sig, när det blir lite stressigt."

... klyschor ...

"För att få syn på din egen grandiositet kan du spela bullshitbingo på arbetsplatsen. Samla in de tjugiga, intetsägande klyschor som florerar på jobbet och ställ samman dem i en bingobricka med nio fält. Den som först får en full rad, till exempel med orden 'positiv människosyn', 'kompetensutveckling' och 'coachning' ropar Bullshit!"

... och din egen storhet

"Se upp med din egen grandiositet. Håll distans till din egen storhet. Granska managementguruer och konsulter kritiskt. Var sunt skeptisk till alla ledarskapspresentationer och förförelseförsök. Följ inte organisations- och ledarskapsmode. Håll igen på din egen narcissism. Var försiktig i sociala medier. Blogga med viss återhållsamhet och twittra inte som en annan sångfågel, i så fall bara ibland när du har något att säga. Håll koll på ditt eget självmåleri i guld och rosa. Andra ser dig mer nyanserat. I dag kan ärlig feedback vara en bristvara. Gör gärna intervjuer med dem som säger upp sig. Värna om dem som vågar säga något kritiskt."

FOTO: PAULINA WESTERLUND/TIT
PICTOGRAM: OLIVIU STOIAN/THE NOUN PROJECT

Namn: **Mats Alvesson.**
Född: **1956 i Olofström.**
Gör: **Professor i företagsekonomi på Ekonomihögskolan vid Lunds universitet med inriktning organisation och ledarskap.**
Aktuell: **Sveriges internationellt mest citerade företagsekonom som i år gett ut boken "The stupidity paradox".**

